

1 TIMOTI

¹ E Pol. Kristus Yesus na e qariñbej deqa e aqa anjam mare mare laqnum. Kristus Yesus aqa Abu Qotei wo nañgi aiyel na e wau di ebeb. Qotei na iga eleñej deqa iga Yesus a olo lañ qureq na bam unqajqa deqa tariñqnsim unum.

² O Timoti, e anjam endi neñgrenyosim inoq qariñyonum. E nami Yesus aqa anjam bole ni mermonam qusimqa ino areqaloq di singilatem. Deqa ni ijo añgro bole bulonum. Gago Abu Qotei wo gago Tamo Koba Kristus Yesus wo nañgi aiyel ni qa dulosib are boleinjrimqa ni lawo na soqnime.

Iga gisañ anjam kalil gotrañyoqñom

³ E Masedonia sawaq gilqa osimqa ni endegsi mermem, “Ni Efesus qureq di soqne.” Ariya bini e anjam di pulutosiy ni mermqai, “Ni Efesus qureq di olo soqne.” O Timoti, qure dia tamo qudei nañgi Qotei aqa anjam marqa oqnsib gisañ anjam bei ti turtoqnsib tamo ungasari nañgi minjreqnub. Deqa ni Efesus qureq di sosimqa tamo nañgi di singila na endegsi minjroqne, “Ninji gisañ anjam di plaltoqnaib.”

⁴ O Timoti, gisañ tamo nañgi di laña sa anjam ti nañgo moma nañgo ñam qa ti anjam koba laña laña marelenjeqnub. Deqa ni na tamo nañgi di minjrimqa nañgo kumbra di uratqab. Nañgo anjam dena tamo ungasari nañgo areqalo tulan ugeugeiyetnjreqnu. Deqa tamo ungasari nañgi di Qotei qa nañgo areqalo singilatqa yeq nab gisañ tamo nañgo anjam dena nañgi getentnjreqnu.

Deqa iŋgi bole bole Qotei na iga egeqnu qaji di naŋgi qalieqa keresai.

5 Gago wau agiende. Iga na tamo uŋgasari naŋgi Yesus aqa anjam minjreqnam naŋgi a qa naŋgo areqalo sinjilatoqnsib endegsi poinjreqnu, “Bole, iga Qotei aqa ŋamgalaq di une saiqoji unum.” Degsi poinjreqnaqa naŋgi are bole ti sosib qalaqlaiyo kumbra dauryeqnub.

6 O Timoti, tamo qudei naŋgi kumbra di urateqnum deqa naŋgi tulaŋ nanarioqnsibqa anjam laŋa laŋa marelenjeqnub.

7 Bole, naŋgi Qotei aqa dal anjam plaltqajqa arearetnjreqnaqa mareqnub, “Anjam iga plalteqnum qaji endi anjam bole.” Ariya anjam naŋgi plalteqnub qaji di aqa utru naŋgi segi poinjrosaieqnub.

8 Iga qalieonum, Qotei aqa dal anjam a bolequja. Ariya iga dal anjam geregere daurqasai di dal anjam dena iga aqaryaigwa keresai.

9 Ni que. Qotei a tamo bole naŋgi qa osiq dal anjam atosai. A dal anjam gotranjo qaji tamo naŋgi qa osiq dal anjam atej. Naŋgo kumbra uge agiende. Naŋgi diqoqnsib Qotei qoreiyoqnsib une ateqnub. Osib Qotei aqa kumbra dauryqa uratoqnsib olo mandam qaji kumbra uge uge yeqnub. Naŋgi naŋgo ai abu ňumsib moiyotnjreqnub. Osib tamo qudei naŋgi dego ňumeleŋjeqnub.

10 Naŋgi sambala kumbra yoqnsib laqnu. Naŋgi uŋa wo ŋereŋqa uratoqnsib tamo bei bei wo ŋereŋoqnsib sambala kumbra yeqnub. Naŋgi tamo qudei bajinejeloqnsib naŋgi kāŋgal tamo ateqnub. Naŋgi gisaŋ anjam koba maroqnsib olo

puluoqnsib naŋgo gisaŋ anjam di siŋgilateqnub. Osib kumbra uge uge gargekoba yeqnub. Naŋgo kumbra de ti Qotei aqa anjam bole ti ombla jeu atoqnsib unub.

11 Qotei na e qarinjbej deqa e aqa anjam bole di mare mare laqnum. Anjam di rian koba ti unu. Iga areboleboleigwajqa utru agi Qotei a segi.

Qotei a Pol qa dulej

12 Gago Tamo Koba Kristus Yesus a na e siŋgila ebsiqa marej, “Pol a ijo wau tamo bole sqas. A ijo wau uratqasai.” Osiqa e giltbosiqqa aqa wau ijo banq di atej. Deqa e a tulanq biŋyieqnum.

13 Bole, nami e Yesus aqa ñam misilinyoqnsim a jeutoqnsim a qa anjam uge uge maroqnem. E nanari tamo sosim ijo areqalo Yesus qa siŋgilatqa uratoqnem deqa e kumbra uge di yoqnem. Yeq-nam bati di Qotei a e qa dulej.

14 Osiqa a e qa are tulanq boleiyosiq ijo are tigel-tetbej deqa bini e gago Tamo Koba Kristus Yesus qa ijo areqalo siŋgilatoqnsim qalaqlaiyo kumbra dauryeqnum.

15 Anjam bei agiende. Kristus Yesus a une tamo naŋgi elenqa osiq deqa mandamq aiyej. Tamo kalil naŋgi anjam di quſib marqab, “Bole.” O Timoti, e nami une gargekoba yoqnem deqa e une tamo kalil naŋgi tulanq buŋnjroqnem.

16 Yesus Kristus a une tamo naŋgi qa tarinjokobaiyeqnu. Aqa kumbra di tamo uŋgasari kalil naŋgi qaliejqajqa deqa a matiq e qa dulej. Di kiyaqa? Naŋgi Yesus aqa kumbra di qaliejosib a qa naŋgo areqalo siŋgilatosib ɻambile gaigai sqajqa deqa.

17 Qotei a bati gaigai gago Mandor Koba sqas. A moiqa keresai. Iga a unqa keresai dego. A segi Qotei bole. Deqa iga aqa ñam soqtoqnsim a binjiyoqnqom. Bole.

Pol a Timoti minjej, “Ni qoto tamo bulosim kumbra uge kalil gotrañyoqne”

18 O ijo angro Timoti, Kristen gate nañgi nami Qotei aqa medabu osib ni qa anjam babtosib wau emeb. E deqa are qalsimqa anjam endi inoq qariñyonum. Deqa ni sisiyosim daurye. Kristen gate nañgo anjam babteb qaji dena ni singilatmoqnimqa ni qoto tamo bulosim kumbra uge kalil gotrañyoqne.

19 Gotrañyoqnsimqa ino areqalo Yesus qa bole singilatoqne. Osim qaliegam, ni Qotei aqa ñamgalaq di une saiqoji unum. O Timoti, tamo qudei nañgi nañgo uneq di tulan̄ sougetejunub deqa nañgi Yesus aqa anjam bole qalieqa keresai. Qotei na nañgo kumbra tingitetnqrqa yeqnaq nañgi olo urateqnub. Nañgi Yesus qa nañgo areqalo singilatqa asginjreqnaqa qobun̄ a sargumq di paraeqnu dego kere nañgi areqalo uge uge dauryoqnsib laqnub. Kumbra dena nañgi tulan̄ ugelnjrqas.

20 Agi Himeneus Aleksander wo nañgi aiyel kumbra uge deqaji yeqnub. Deqa e na nañgi aiyel Satan aqa banq di atem. Di kiyaqa? Nañgi aiyel endegsi poinjrqajqa, “Bole, iga olo Qotei misiliñqasai.”

2

Iga tamo uñgasari kalil nañgi qa pailyoqnqom

1 O Timoti, e anjam kobaquja bei endegsi mermit ni qusim daurye. Ni na Kristen naŋgi minjroqnimqa naŋgi tamo ungasari kalil qa pailyoqnsib Qotei binjyoqnebe.

2 Osib mandor kokba ti sawa taqato qaji tamo kalil naŋgi qa ti dego Qotei pailyoqnebe. Yim naŋgi na iga geregere taqatgesoqnibqa iga kalil lawo na sosim kumbra Qotei a areareteqnu qaji di dauryoqnqom.

3 Pailyo deqaji Qotei aqa ɿamgalaq di tulan boledamu. Qotei agi iga eleŋej qaji.

4 Qotei aqa are koba endegsiunu. A na tamo ungasari kalil naŋgi eleŋamqa naŋgi aqa anjam bole poinjrim ojesqab.

5 Iga qalie, Qotei a segi qujai Qotei bole. Kristus Yesus a segi qujai iga Qotei ti gago ambleq di tigelesosiqa yeba waiyejunu.

6 Yesus a moiqajqa bati kereonaqa a bosiqatamo ungasari kalil naŋgi eleŋqa marsiqa aqa segi ɿambile uratosiq moiyej. Aqa kumbra dena Qotei na iga endegsi osorgej, a na tamo ungasari kalil naŋgi eleŋqajqa are koba unu.

7 Qotei na e giltbej deqa e aqa anjam mare mare laqnum. E aqa anjam palontqajqa wau ti. E bole mermonum. E gisanjosai. E aqa anjam plaltoqnitqa sawa bei bei qaji naŋgi poinjrim Yesus qa naŋgo areqalo singilatqajqa deqa osiq e wau ebej.

8 Deqa ni na Kristen tamo qure qure kalilq di unub qaji naŋgi minjroqnimqa naŋgi minjin ti ɿirinj ti uratosib Qotei aqa segi kumbra boleq di sosib naŋgo ban soqtoqnsib pailyoqnebe.

Uŋgasari naŋgi Qotei aqa anjam dauryosib

wau bole bole yoqnqab di naŋgo wala bole

9 Ni na Kristen uŋgasari naŋgi minjroqnimqa naŋgi areqalo bole na gara jigoqnebe. Naŋgi diqoqnsib naŋgo gate baŋga walatoqnaib. Osib kolilei na ti wala bole na ti naŋgo jejamu maqtosib gara wala ti jigoqnaib.

10 Ni na uŋgasari naŋgi minjroqnimqa naŋgi Qotei aqa anjam dauryoqnsib wau bole bole yoqnebe. Di naŋgo wala bole.

11 Uŋgasari naŋgi naŋgo segi ñam aguq atoqnsib medabu getentoqnsib Qotei aqa anjam quoqnebe.

12 Naŋgi Qotei aqa anjam plaltaib. Osib tamo naŋgo gate saib. E na naŋgi saidnjronum. Naŋgi medabu getentosib anjam segi quoqnebe.

13 Ni que. Qotei a Adam namoqna gereiyosiqa bunuqna a Iv gereiyej.

14 Satan na Adam gisan anjam minjosai. A na Iv gisan anjam minjnaq quſiq dauryej. Osiq deqa a une atej.

15 Deqa ni na uŋgasari naŋgi minjroqnimqa naŋgi aŋgrotoqnsib aŋgro qa waquoqnebe. Naŋgi wau di yoqnsib gaigai Yesus qa naŋgo areqalo singilatoqnebe. Osib qalaqalaiyo kumbra dauryosib Qotei aqa segi kumbra boleq di sosib naŋgo segi jejamu taqatoqnebe. Yim deqa Qotei na naŋgi eleŋqas.

3

Tamo bei a Kristen naŋgo gate sqa marsimqa a kumbra bole bole dauryoqnam

1 O Timoti, ijo anjam endi bole. Deqa ni que. Tamo bei a Kristen nañgo gate sqajqa are qalqas di kere. Di wau bolequja.

2 Deqa ni unime. Tamo bei a Kristen nañgo gate sqa marsimqa a kumbra bole bole dauryoqnem. Yim tamo uñgasari nañgi aqa jejamuq di une bei unqasai. Tamo di a uña aiyeltaiq. A uña qujai segi esoqnem. Osim aqa segi so geregere taqatosim areqalo bole ti soqnem. Tamo lañaj nañgi aqa meq boqnibqa oqnsim geregereinjroqnem. A Qotei aqa anjam palontqajqa wau geregere poiyim anjam palontoqnem.

3 A ya uge uyoqnsim nanarioqnaiq. A urur minjin oqim qotoqnaiq. A lawo na soqnem. A silali koba ti sqajqa are qaloqnaiq.

4 A na aqa uña ti aqa añgro nañgi ti geregere taqatnjqroqneme. Yim aqa añgro nañgi aqa anjam geregere quoqnsib dauryoqnebe.

5 A aqa segi uña ti aqa añgro nañgi ti geregere taqatnjqrasai di a Kristen nañgi geregere taqatnjqra keresai dego. Deqa a Kristen nañgo gate sqa keresai.

6 Ni Kristen tamo bunuj a gate ataim. A gate sqas di a diqosim aqa segi ñam soqtim Qotei na nami Satan ñolawotej dego kere a ñolawotqas.

7 Deqa ni tamo bei a Kristen nañgo gate atqa osimqa ni aqa kumbra endeqaji unsim a gate ate. A tamo ungasari Qotei qaliesai qaji nañgo ñamgalaq di ñam bole ti unu. A ñam bole ti sqasai di a gate ataim. Tamo deqaji a gate sqas di tamo qudei nañgi a misilinyibqa Satan na a tulañ ugeugeiyim a aliemq di sobulqas.

Kristen naŋgo wau tamo naŋgi areqalo bole ti sosib wauoqnebe

⁸ Tamo qudei naŋgi Kristen naŋgo wau tamo sqa marsibqa naŋgi dego areqalo bole ti sosib kumbra bole bole yoqnebe. Naŋgi medabu aiyeltaib. Naŋgi ya uge uyoqnsib nanarioqnaib. Naŋgi tamo naŋgo silali yainjrqajqa are koba qalaib.

⁹ Naŋgi Qotei aqa ŋamgalaq di are gulbe saiqoji sosibqa uli anjam Qotei a nami babtej qaji di singila na ojoqnebe. Uli anjam di iga nami qusim Qotei qa gago areqalo singilatem.

¹⁰ O Timoti, ni na Kristen naŋgo wau tamo naŋgi geregere peleinjrine. Naŋgi wau bole yibqa ni di unsim naŋgi wau tamo ate.

¹¹ Naŋgo ŋauŋ naŋgi dego areqalo bole ti sosibqa kumbra bole bole yoqnsib naŋgo segi so geregere taqatosib wau kalil Qotei na naŋgi enrej qaji di geregere ojoqnebe. Naŋgi yomu anjam maroq-naib.

¹² Kristen naŋgo wau tamo naŋgi uŋa aiyeltaib. Naŋgi uŋa qujai segi esoqneb. Sosibqa naŋgo ŋauŋ naŋgi ti naŋgo arŋro naŋgi ti geregere taqatnjq-nebe.

¹³ Kristen naŋgo wau tamo naŋgi wau bole yoqn-qab di naŋgi ñam bole ti sosib naŋgo areqalo Kris-tus Yesus qa bole singilatoqnqab. Deqa naŋgi Yesus aqa anjam mare mare laqajqa ulaqasai.

Qotei aqa kumbra nami uliesoqnej qaji di tulan kobaquja

¹⁴ O Timoti, e inoq urur bosiy numqajqa are koba unu. Ariya e mati anjam endi neŋgreŋyosim inoq qariŋyonum.

15 E inoq urur bqa keresaiamqa ni ijo anjam endi sisiyame. Osim kumbra bole kalil Qotei na Kristen naŋgi dauryqa areareteqnu qaji di ni geregere poimqas. Kristen naŋgo utru agiende. Naŋgi Qotei ɻambile so qaji aqa segi tamo uŋgasari unub. Naŋgi tal ai bul tigeloqnsib Qotei aqa anjam bole singilateqnub.

16 Iga kalil medabu qujaitoqnsim endegsi mareqnum, “Qotei aqa kumbra nami ulitesoqnej qaji di tulan̄ kobaquja.” Aqa kumbra agiende, A segi tamo bulyonaqa tamo uŋgasari naŋgi a unoqneb.

Aqa kumbra bole kalil Mondor Bole na babtosiq iga osorgej.

Lan̄ anŋro naŋgi dego a unoqneb.

Aqa wau tamo naŋgi sawa bei beiq giloqnsibqa aqa anjam mare mare laqnub.

Mandamq endi tamo uŋgasari naŋgi a qa naŋgo areqalo singilateqnub.

Qotei na a olo osiq lan̄ qureq osi oqnaqa a dia ñam kobaquja ej.

4

Gisan̄ tamo naŋgi mondor bqab

1 Qotei aqa Mondor a anjam endegsi babtej. Dijo batı jojomognimqa tamo uŋgasari gargekoba naŋgi Yesus qa naŋgo areqalo singilateqnaqb. Naŋgi gisan̄ mondor ti mondor uge uge ti naŋgo anjam quisib dauryoqnb.

2 Dauryoqnbqa gisan̄ tamo naŋgi na naŋgo areqalo tulan̄ niñaqyetnjribqa naŋgi naŋgo segi une poinjrqa keresaiinjrqas.

3 Gisanj tamo naŋgi dena anjam uge endegsib tamo ungasari naŋgi minjroqnqab, “Niŋgi uŋataib. Niŋgi tamotaib. Niŋgi damu uyaib. Di getento kalil.” O Timoti, anjam di gisanj. Qotei na ingi ingi kalil atelenej deqa iga ingi ingi di oqa maroqn-sim Qotei binjiyoqnsim oqnqom. Iga Qotei aqa anjam bole qalieosim gago areqaloq di siŋgilatejunum deqa iga ingi ingi di oqnqom.

4 Iga qalie, ingi ingi kalil Qotei na atej qaji di bole. Deqa iga ingi bei getentqasai. Iga Qotei binjiyoqnsim ingi ingi kalil di oqnqom.

5 Ingi ingi di Qotei aqa segi ingi bole tintinj. Qotei a gago pailyo na ti aqa segi anjam na ti ingi ingi di boleteqnu.

Pol na Timoti minjej, “Ni Yesus aqa wau tamo bole soqne”

6 O Timoti, ni na ijo anjam kalil endi gago Kristen was naŋgi minjroqne. Ni degyqam di ni Kristus Yesus aqa wau tamo bole sqam. Yimqa anjam bole ni ino areqaloq di siŋgilateqnum qaji dena ti powo bole ni osim dauryeqnum qaji dena ti ni olo torei siŋgilatmesqas.

7 Tamо qudei naŋgi laŋsa anjam uge uge mare-qnub. Anjam dena tamo ungasari naŋgi nanarit-njreqnu. Deqa ni anjam di qoreiyosim Qotei aqa kumbra dauryqajqa siŋgilaqne.

8 Ni qalie, iga gago jejamu qaloqnsim geregere taqatoqnqom di iga siŋgila oqnsim sqom. Kum-bra dena iga kiňala aqaryraigwas. Di gago jejamu segi aqaryaiyqas. Ariya iga Qotei aqa kumbra dauryqajqa siŋgilaqne di iga mandamq endi so

bole sosim mondonj dego iga ḥambile gaigai sqom. Kumbra dena iga torei aqaryaigwas.

⁹ O Timoti, anjam di bole. Tamo kalil nañgi quisib marqab, “Bole.”

¹⁰ Qotei ḥambile unu qaji a na tamo uñgasari kalil nañgi elenqajqa waueqnu. Od, a na tamo uñgasari a qa nango areqalo singilateb qaji nañgi bole elenjej koboqo. Deqa iga Qotei qa tarinqoqnsim unum. Utru deqa iga gaigai singila na aqa wau ojeqnum.

¹¹ Ijo anjam kalil endi ni na plaltoqnsim Kristen nañgi minjroqne.

¹² O Timoti, tamo qudei nañgi ni qa mareqnub, ni añgro kiñala. Tamo nañgi dena ino ñiam ugetetmaib. Ino anjam maro ti ino walwel ti di ni geregere taqatosim kumbra bole segi yoqne. Osim qalaqlaiyo kumbra dauryoqnsim Qotei qa ino areqalo singilatoqnsim Qotei aqa ḥamgalaq di tamo bole une saiqoji soqne. Soqnim Kristen nañgi ino kumbra di unoqnsib ni daurmoqnnqab.

¹³ Ariya e inoq urur bqasai di Kristen nañgi louqa korooqnibqa ni tigeloqnsim Qotei aqa anjam neñgreñq di unu qaji di sisivoqnsim anjam aqa damu palontoqne. Osim nañgi Qotei aqa gam bole osornjroqne.

¹⁴ Nami Kristen gate nañgi ino gateq di nañgo banj atnabqa Qotei na ni singila emej. Bati di tamo bei na Qotei aqa medabu osiq ni qa anjam bei babtej. Deqa ni singila di oqnsim Qotei aqa wau ojqa asgimaiq.

¹⁵ Ni gaigai wau di geregere taqatosim singila na waquoqne. Yimqa Kristen kalil nañgi ino kumbra di unoqnsib maroqnnqab, “Ni Qotei aqa wau bole yeqnum.”

16 Ni ino segi kumbra ti ino anjam maro ti geregere taqatosim siŋgila na Qotei aqa wau yoqne. Yimqa Qotei na ni ti tamo uŋgasari kalil ino anjam queqnub qaji naŋgi ti elenqas.

5

Kristen kalil naŋgi gago was, jaja, ai abu bul unub

1 O Timoti, ni na tamo qeli naŋgi ɲirin̄tjroqnaim. Ni lawo na naŋgi tingitnjroqne. Ni naŋgi tingitnjrqa osimqa naŋgi ino abu bul lawo na tingitnjroqne. Angro meli naŋgi ti angro wala naŋgi ti dego lawo na tingitnjroqne. Ni naŋgi tingitnjrqa osimqa naŋgi ino was bul lawo na tingitnjroqne.

2 Uŋga qeli naŋgi dego tingitnjrqa osimqa naŋgi ino ai bul lawo na tingitnjroqne. Uŋga meli naŋgi dego tingitnjrqa osimqa naŋgi ino jaja bul lawo na tingitnjroqne. Ni Qotei aqa ɬamgalaq di une saiqoji sosimqa uŋga meli naŋgi tingitnjroqne.

Uŋga qobul naŋgi taqatn̄jrqajqa anjam

3 Nun̄go ambleq di uŋga qobul naŋgi unub. Naŋgi qudei angro saiqoji. Deqa ni na uŋga qobul naŋgi di kumbra bole osornjroqne.

4 Uŋga qobul qudei naŋgo angro ti moma ti soqnib ni na naŋgi endegsi minjre, “Nun̄go ai ti moma ti naŋgi qobulonub deqa ningi na naŋgi taqatn̄jroqnsib ingi ingi enjroqniy. Nun̄go wau bole agide. Ningi nami angro kiňlala sonabqa naŋgi waukobaoqnsib ningi gerein̄goqneb. Bini naŋgi qobulonub deqa ningi na kamba naŋgi taqatn̄jroqniy. Ningi kumbra degyqab di Qotei a ningi qa tulaŋ areboleboleiyqas.”

5 Uŋa qobul qudei naŋgi aŋgro saiqoji. Naŋgi segi unub. Naŋgi Qotei qa naŋgo areqalo siŋgilatoqnsib a qa tarinjoqnsib qolo ti qanam ti pailyoqnsib unub.

6 Ariya naŋgi qudei naŋgo segi jejamu qa areqalo uge uge dauryeqnub. Deqa naŋgi moiyobulejunub.

7 Deqa ni na uŋa qobul naŋgi di minjroqnimqa naŋgi Qotei pailyoqnsibqa kumbra bole bole dauryoqnebe. Naŋgi kumbra degyqab di naŋgi tamo ungasari kalil naŋgo ɣamgalaq di une saiqoji sqab.

8 Ariya ni que. Tamo bei na aqa segi tal qujai naŋgi gereinjrqasai di a kumbra tulaj ugedamu yqo. A Yesus qa aqa areqalo siŋgilatqa uratobulqo. Ni une. Tamo naŋgi Qotei qaliesai qaji naŋgi kumbra uge deqaji yosaieqnub.

9 O Timoti, ni uŋa qobul naŋgo ñam neŋgreŋyim Kristen naŋgi na iŋgi iŋgi qa aqaryainjroqñqab. Ni uŋa qobul endeqaji naŋgo ñam neŋgreŋye. Naŋgi uŋa qeli wausau 60 onub. Naŋgi nami tamo qujai segi esoqneb.

10 Naŋgi wau bole bole yoqneb deqa naŋgi tamo ungasari naŋgo ɣamgalaq di uŋa bolequja. Naŋgi na naŋgo aŋgro naŋgi gereinjroqnsib boletnjroqneb. Tamo lanaj naŋgi naŋgo meq beqnabqa oqnsib gereinjroqneb. Naŋgi na Kristen naŋgo siŋga yansetnjroqneb. Tamo ungasari naŋgi gulbe ti sonabqa naŋgi na aqaryainjroqneb. Naŋgi wau bole bole yqajqa siŋgilaqneb. O Timoti, ni uŋa qobul deqaji naŋgo ñam neŋgreŋyim Kristen naŋgi na iŋgi iŋgi qa aqaryainjroqñqab.

11 Ariya uŋa qobul meli naŋgi siŋgila bole unub deqa ni naŋgo ñam neŋgreŋyaim. Naŋgi qudei olo

tamo oqajqa are prugnjreqnaqa Kristus qoreiye-qnub.

¹² Nañgi nami anjam siñgilatosib mareb, “Iga olo tamo oqasai. Iga Kristus aqa wau segi ojqom.” Ariya nañgo anjam di nañgi bunuqna uratosib olo tamo oqajqa are prugnjreqnu. Deqa nañgi unetonub.

¹³ Nañgo kumbra uge bei agiende. Nañgi lalie kobaeqnub. Di segi sai. Nañgi ta talq giloqnsib anjam laña laña maroqnsib yomu anjam quqwa-jqa tulan arearetnjreqnu. Anjam uge uge iga marqajqa getento qaji di nañgi mare mare laqnub.

¹⁴ Deqa e are qalonum, uña qobul meli deqaji nañgi olo tamo osib angrotoqnsib nañgo segi tal gereiyoqnnqab di kere. Nañgi degyqab di jeu tamo nañgi na Kristen nañgi misiliñjrqa kerasai.

¹⁵ Ni qalie, uña qobul meli qudei nañgi Qotei aqa gam bole uratoqnsib olo Satan dauryeqnub.

¹⁶ Ariya Timoti, ni que. Uñgasari qudei Yesus qa nañgo areqalo siñgilateqnub qaji nañgo ai nañgi qobulonub. Deqa ni na nañgi minjrimqa nañgi nañgo ai nañgi taqatnjroqnsib ingi ingi enjroqnnqab. Yimqa Kristen nañgi na gulbe di qoboiyqasai. Uña qobul angro saiqoji unub qaji nañgi segi Kristen nañgi na taqatnjroqnsib ingi ingi qa aqaryain-jroqnnqab.

Kristen gate nañgi wau bole yeqnub deqa iga na nañgi gereinjroqnnom

¹⁷ Kristen gate nañgi wau bole yeqnub deqa ni na tamo uñgasari nañgi minjrimqa nañgi Kristen gate nañgo ñam soqtetnjroqnsib ingi ingi qa aqaryainjroqnebe. Kristen gate qudei nañgi Qotei

aqa anjam palontqajqa waukobaoqnsib Qotei aqa gam bole tamo ungasari naŋgi osornjreqnub. Deqa ni na tamo ungasari naŋgi minjrimqa naŋgi Kristen gate naŋgi di tulan geregereinjroqnebe.

¹⁸ Iga qalie, tamo naŋgi wauqab di naŋgo awai oqab. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib neŋgreŋyeb unu, “Makau naŋgi waukobaoqnsib ingi ŋeŋgi paraparaiyoqnsib aqa sau taqal ateqnub. Deqa niŋgi na makau naŋgi damu uyqa saidnjraib.”

¹⁹ Ariya Timoti, tamo qujai na ni mermqas, “Kristen gate bei a une yqo.” Degsi mermqas di ni aqa anjam quetaim. Ariya tamo aiyal kiyo tamo qalub kiyo naŋgi na degsib mermibqa ni naŋgo anjam di quetnjre.

²⁰ Kristen gate qudei naŋgi une yoqnibqa ni na naŋgi joqsim Kristen gate kalil naŋgo ulatamuq di tigeltnjrsim naŋgo une boleq atsim ɻiriŋtnjre. Yimqa Kristen gate kalil naŋgi ino kumbra di unsib naŋgi dego une yqajqa ulaqab.

Polna Timoti minjej, “Ni Qotei aqa waugeregere taqatime”

²¹ O Timoti, Qotei aqa laŋ aŋgro naŋgi ti Kristus Yesus ombla naŋgo ɻamgalaq di e siŋgila na anjam endegsi ni mermqai. Wau kalil e ino banq di atem qaji di ni bole taqatosim wauoqne. Ni que. Ni ino len qujai naŋgi ti tamo ŋam ti naŋgi segi geregereinjroqnaim. Ni tamo kalil naŋgi turtnjrsim geregereinjroqnime.

²² Ni tamo bei a Kristen naŋgo gate atqa osimqa ino banq aqa gateq di urur ataim. Ni grotqam di a bunuqna une yimqa ni a ombla une oqam.

Deqa ni ino segi so geregere taqatosim Qotei aqa ñamgalaq di une saiqoji soqne.

²³ Ariya Timoti, ni mene jaqatiñmeqnu deqa ni bunuqna ya segi uyaim. Ni ya ti wain ti turtosim uyoqne. Yim ino mene olo boleqas.

²⁴ Tamo qudei nañgo une boleq di unu. Qotei na tamo nañgi di awai uge enjrqas. Tamo qudei nañgo une uliejunu. Bunuqna nañgo une di dego boleq dqas.

²⁵ Dego kere tamo nañgo kumbra bole qudei boleq di unu. Kumbra bole qudei boleq dosaiunu. Kumbra di dego boleq dqas. Kumbra di gaigai uliesqa keresai.

6

Kañgal tamo nañgi kumbra bole segi yoqnebe

¹ Ni na Kristen kañgal tamo nañgi minjrimqa nañgi nañgo wau qa gate nañgo ñam soqtoqnsib nañgo sorgomq di geregere soqnebe. Yimqa wau qa gate nañgi Qotei aqa ñam ti Yesus aqa anjam ti misiliñyqa keresai.

² Kristen kañgal tamo qudei nañgo wau qa gate nañgi dego Kristen. Deqa ni na kañgal tamo nañgi di minjrimqa nañgi endegsib are qalaib, “Gago wau qa gate nañgi gago Kristen was. Deqa unqum, iga nañgo anjam gotrañyoqnqom.” Nañgi degsib are qalaib. Ni na nañgi minjrimqa nañgi endegsib are qalqab, “Gago wau qa gate nañgi Yesus qa nañgo areqalo singilateqnub. Deqa iga nañgi qalaqalain-jroqnqom.” Nañgi degsib are qalqab di nañgi

naŋgo wau qa gate naŋgi geregere wauetnjroqnbab. O Timoti, ni ijo anjam di plaltoqnsim Kristen naŋgi minjroqne.

*Tamo naŋgi silali koba oqajqa are qalqab di
Satan na naŋgi uneq breinjrqas*

3 Gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa anjam kalil bole. Di gisanj anjam sai. Iga anjam di ojqom gam dena iga Qotei aqa kumbra geregere qalieosim dauryqom. Ariya tamo qudei naŋgi degyosaieqnub. Naŋgi Yesus aqa anjam di uratoqnsib olo anjam bei Yesus aqa anjam ti ombla kerekereosai qaji di palonteqnub.

4 Tamo deqaji naŋgi naŋgo segi areqalo dauryqajqa tulan arearetnjreqnaqa diqoqnsib laqnub. Naŋgi powo saiqoji sosibqa anjam qudei qa laŋa laŋa ɿirijoqnsib ñam qudei qa anjam na qotoqnsib unub. Anjam dena naŋgo are ugetetnjreqnaqa naŋgi qotoqnsibqa misiliŋ anjam koba maroqnsib areqalo uge ti laqnub.

5 Osib naŋgi gaigai ɿiriŋ anjam koba maroqnsib areqalo uge uge na niñaqoqnsib laqnub. Naŋgi Qotei aqa anjam bole poinjrosai bole sai. Deqa naŋgi endegsib are qaleqnub, “Iga Qotei aqa kumbra dauryqom gam dena iga ñoro koba ti sqom.” O Timoti, naŋgo anjam di gisanj.

6 Bole, iga Qotei aqa kumbra dauryqom gam dena iga laŋ goge qaji ñoro koba oqom. Jejamu qa ingi ingi Qotei na egeqnu qaji di iga oqnsim mareqnum, “Ingi di iga qa kere.” Iga degsi mareqnum gam dena dego iga laŋ goge qaji ñoro bole oqom.

7 Iga qalie, iga nami ɣambabem di iga iŋgi iŋgi ti ɣambabosai. Bunuqna iga moiqom di iga iŋgi iŋgi ti olo moiqasai dego.

8 Deqa iga endegsi marqom, “Iga iŋgi uyo ti gara ti yala eqnum di kere.”

9 Ariya tamo naŋgi silali koba oqajqa are qaleqnub qaji naŋgi Satan na walawalainjroqnsiq uneq breinjreqnu. Aliem na wagme naŋgi ojeleŋeqnu dego kere. Deqa naŋgi kumbra uge uge yqajqa are prugnjreqnaqa kumbra dena naŋgi tuləŋ ugetnjreqnu. Mondoŋ naŋgi torei padalqab.

10 Tamo deqaji naŋgi silali tuləŋ qalaqlalaiyenqub. Naŋgo kumbra di agi kumbra uge uge kalil qa utru. Kumbra dena tamo qudei naŋgi titnjreqnaqa naŋgi Yesus qa naŋgo areqalo singilatqa uratoqnsib gulbe gargekoba iteqnub.

Tamo unŋasari Yesus qa naŋgo areqalo singilateqnbub qaji naŋgi ɣambile bole oqab

11 O Timoti, ni Qotei aqa tamo bole unum deqa ni kumbra uge kalil torei qoreiyosim taqal ate. Osim ni kumbra bole bole yoqnsim Qotei aqa kumbra dauryoqnsim a qa ino areqalo singilatoqnsim tamo unŋasari naŋgi qalaqlainjroqne. Osim ni singila na tigeloqnsim gulbe kalil qoboiyqnsim tamo unŋasari naŋgi lawo kumbra osornjroqne.

12-13 Tamo unŋasari Yesus qa naŋgo areqalo singilateqnbub qaji naŋgi singila na gurgurobuloloqnsib bubuŋeqnub. Deqa Timoti, ni singila na ururoqne. Osim dena ni ɣambile gaigai sqam. ɣambile di Qotei na ni emqajqa are qalsiq metmej. Qotei

a na qujai ingi ingi kalil ηambile enjreqnu. Ni tamo uŋgasari gargekoba naŋgo ηamgalaq di Kris-tus Yesus aqa ñam ubtoqnem. Deqa Yesus agi nami Pontius Pailat aqa ulatamuq di anjam maroqnej qaji aqa Abu Qotei wo naŋgo ηamgalaq di e ni siŋgila na endegsi mermqai.

¹⁴ Anjam ni qusim ojejunum qaji di ni geregere dauryoqne. Ni anjam di ugetaim. Ugetqasai di tamo naŋgi ni misiliŋmqa keresai. Ni anjam di dauryosim gilsim gilsim gago Tamo Koba Yesus Kristus a olo laŋ qureq na brantim ni unqam.

¹⁵ Yesus bqajqa bati di Qotei a segi na bati atim a bqas. Gago are boletetgwajqa utru agi Qotei a segi. A segi qujai mandam ti ingi ingi kalil ti taqatejunu. A mandor kokba kalil naŋgo Mandor Koba. A tamo kokba kalil naŋgo Tamo Koba.

¹⁶ A segi qujai moiyo-saieqnu. A suwaŋoq di unu. Aqa suwaŋ di kobaquja. Deqa iga aqa areq di brantqa keresai. Tamo bei na nami aqa ulatamu unosaioqnej. Tamo bei na a unqa keresai. Deqa iga kalil gaigai aqa ñam soqtoqnqom. A bati gaigai siŋgila koba ti sqas. Bole.

Ñoro tamo naŋgi Qotei qa naŋgo areqalo siŋgilatoqnebe

¹⁷ O Timoti, ni na Kristen tamo uŋgasari mandam qa ñoro koba ejunub qaji naŋgi endegsim minjre, “Ninji diqosib nunjo segi ñam soqtaib. Nuŋgo ñoro urur koboqas deqa ninji ñoro qa are siŋgilataib. Ninji Qotei qa nunjo areqalo siŋgilatosib soqniy. Qotei na ingi bole bole kalil iga egeqnaqa iga oqnsim areboleboleigeqnu.

18 Deqa niŋgi kumbra bole bole yoqnsib tamo uŋgasari naŋgi aqaryainjroqniy. Osib gaigai nunjo ingi ingi jeiyoqnsib tamo uŋgasari ingi ingi qa truqueqnub qaji naŋgi enjroqniy. Mandam qa ñoro a ingi bole edegaib. Ingi bole agi tamo uŋgasari aqaryainjrqajqa kumbra.” O Timoti, ni na tamo uŋgasari mandam qa ñoro koba ejunub qaji naŋgi degsim minjroqne.

19 Naŋgi ino anjam di dauryqab di mondon naŋgi laŋ goge qaji ingi ingi tulan koba koroiyib ingi ingi dena naŋgi tulan aqaryainjrqas. Yimqa naŋgi ñambile bole gaigai sqab.

Polna Timoti minjej, “Ni Qotei aqa wau geregere taqatesoqne”

20 O Timoti, Qotei na ni wau emej deqa ni wau di geregere taqatesoqne. Tamo qudei naŋgi anjam uge laŋa laŋa mareqnub deqa ni naŋgo anjam di qoreiye. Tamo naŋgi di mareqnub, “Iga powo bole ti unum.” Di gisanj. Naŋgi Qotei jeutoqnsib aqa areqalo dauryqa asginjreqnu.

21 Tamо deqaji naŋgi Yesus qoreiyoqnsib a qa naŋgo areqalo singilatqa urateqnub.

O ijo was, Qotei a niŋgi kalil qa are boleiyeme. Bole.

**Yesus Aqa Anjam Bole 2014
The New Testament in the Anjam language of Papua
New Guinea, 2014 revision
Nupela Testamen long tokples Anjam long Niugini,
2014**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anjam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-04-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0eb339dc-c20a-5065-9483-338933d97585